

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2399/2024
06.03.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Жељка Шкорића, председника већа, Мирјане Андријашевић и Татјане Ђурица, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милић Чапрић, адвокат из ..., против туженог Спортског привредног друштва „Раднички“ доо, Крагујевац, чији је пуномоћник Немања Васовић, адвокат из ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 155/24 од 13.03.2024. године, у седници већа одржаној 06.03.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда Крагујевцу Гж1 155/24 од 13.03.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 1412/22 од 10.10.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи решење туженог о отказу уговора о раду број ... од 16.09.2022. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да га тужени врати на рад и распореди на послове адекватне његовој стручној спреми и способностима. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 146.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 155/24 од 13.03.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Првог основног суда у Крагујевцу П1 1412/22 од 10.10.2023. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредбе парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23- други закон) – у даљем тексту: ЗПП и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је Уговором о раду од 05.12.2019. године засновао радни однос код туженог, на неодређено време, почев од 04.07.2019. године, на радном месту ... као једини извршилац. На основу Одлуке Скупштине друштва 01-4277 од 05.11.2021. године и извештаја директора туженог о потреби спровођења мера рационализације, утврђена је потреба за рационализацијом и спровођењем организационих и економских промена код послодавца, након чега је донет нов Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова број 013996 од 17.08.2022. године, на коју је Градско веће града Крагујевца, дана 19.08.2022. године, дало сагласност. Новим Правилником није систематизовано радно место ... које послове је тужилац обављао. На дан доношења Програма решавања вишка запослених број 01-3299 од 08.09.2022. године, код туженог је било укупно 84 запослена радника, од чега 78 на неодређено време, од којих 8 запослених, који су обављали послове за чијим обављањем је потпуно престала потреба, тако да, представљају вишак. Саставни део Програма је листа запослених који су проглашени вишком, међу којима је, под редним бројем 6, тужилац – Утврђено је и тужилац није могао да буде премештен на друге послове код туженог, нити је могла да буде примењена нека од мера рада ког другог послодавца. Побижаним решењем од 16.09.2022. године, тужиоцу је отказан уговор о раду због престанка потребе за радом тужиоца, уз исплату отпремнине.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, по оцени Врховног суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право из члана 179. став 5. тачка 1) Закона о раду, када су одбили тужбени захтев тужиоца за поништај решења о отказу уговора о раду и враћања на рад.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1) Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 95/18- аутентично тумачење), запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдани разлог који се односи на потребе послодавца, и то: ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

У конкретном случају, тужиоцу је отказан уговор о раду због престанка потребе за његовим радом, јер је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова од 17.08.2022. године, радно место на којем је био распоређен укинато, а тужени није могао да му обезбеди премештај на друго одговарајуће радно место, нити да спроведе неку од мера из члана 155. став 1. тачка 5) Закона о раду. У тој ситуацији, када је радно место укинато, тужени није био у обавези да примени критеријуме прописане законом и колективним уговором туженог, јер је примена критеријума обавезна само у ситуацији смањења броја извршилаца на истом радном месту, што овде није случај. Чињеница да су послови укинутаг радног места на које је тужилац био распоређен наставили да се обављају код туженог од стране других запослених је

без утицаја, јер је аутономно право послодавца да самостално, према својим потребама, у циљу рационализације и уштеде и у складу са својом пословном политиком, одреди начин на који ће организовати процес рада и обављање послова, па суд не може ценити њихову целисходност и оправданост. Како је тужиоцу пре отказа уговора о раду исплаћена отпремнина, поступак отказа по наведеном основу је спроведен у свему у складу са законом. Стога је, по оцени Врховног суда, неоснован захтев тужиоца за враћање на рад, као и захтев за накнаду материјалне штете.

Имајући у виду све изложено, Врховни суд је нашао да ревизију треба одбити као неосновану, па је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

Како је ревизија тужиоца одбијена као неоснована, одбијен је и његов захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, па је на основу чл. 153. и 154. став 1. ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке.

Председник већа – судија
Жељко Шкорић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић